

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou LL.M. v právní věci žalobce: **A.T.D.**, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, t. č. bytem Chrastavská 264/12, Liberec, zastoupeného JUDr. Antonínem Šmídkem, advokátem se sídlem Jestřábí 974, Liberec I - Staré Město, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 1. 2016, č. j. OAM-523/ZA-ZA02-HA08-2015,**

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 19. 1. 2016, č. j. OAM-523/ZA-ZA02-HA08-2015, s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **JUDr. Antonínu Šmídkovi, advokátovi se sídlem Jestřábí 974, Liberec I - Staré Město, se přiznává odměna za zastupování žalobce ve výši 8 228 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ústí nad Labem, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 5. 6. 2015 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky a vietnamské národnosti, je ateistou a není ani nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Nemá žádný majetek, nepobírá důchod ani sociální dávky. Do České republiky přicestoval v roce 2007, svou vlast opustil kvůli finanční tísní. O mezinárodní ochranu žádá proto, že má v České republice rodinu, s níž chce zůstat, ve Vietnamu má navíc dluh, na jehož splacení dosud nevydělal. Žalobce je ženatý a má dvě děti, všichni žijí v Liberci, v České republice žije také švagrová a sestra žalobce. V případě návratu do vlasti se obává splacení dluhu, který má ve Vietnamu s manželkou a který není dosud uhrazen. Ve své žádosti dále uvedl, že nikdy v minulosti o azyl nežádal. Svůj zdravotní stav označil za dobrý. Ve vlastnoručně psaném prohlášení výše uvedené zopakoval.

Doplňující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden

téhož dne. Žalobce upřesnil, že vzhledem ke svému pobytu ve vězení si v roce 2010 neprodloužil povolení k pobytu, v České republice tak pobývá nelegálně. Zopakoval, že chce v České republice zůstat, pracovat a pomáhat své rodině. Po příjezdu do České republiky podnikal, pak však dostal nabídku lepšího výdělků, nevěděl ovšem, že se jedná o trestnou činnost. V dubnu 2008 tak bylo proti žalobci zahájeno trestní řízení kvůli pěstování, obchodování a mezinárodnímu obchodování s marihuanou a byl odsouzen k deseti letům vězení, z něhož byl po odpykání dvou třetin trestu propuštěn v březnu 2015. Žalobce uvedl, že není důvod, proč by se jeho manželka a děti nemohli vrátit do Vietnamu, existuje však nesplacená půjčka vůči tamním lichvářům a žalobci hrozí nebezpečí při jejím vymáhání. Věřitelé již zjistili, že byl propuštěn z vězení a s půjčkou se připomněli žalobcovým rodičům, kteří ve Vietnamu žijí. Žalobce uvedl, že zná případy, kdy při vymáhání dluhů došlo k ohrožení života dlužníků. V případě svého návratu do vlasti se obává také o svou rodinu, jak jeho manželka zvládne výchovu dětí, s níž jí již během žalobcova pobytu ve vězení pomáhali kamarádi a známí, na jejichž pomoc ale nelze spoléhat neustále.

Napadeným rozhodnutím neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1990 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Vycházel přitom z výpovědi žalobce a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 26. 5. 2015, č. j. 98851/2015-LPTP, Zprávy Human Rights Watch 2015, Zpráv Freedom House ze dne 28. 1. 2015, Svoboda ve světě 2015, dále z výroční zprávy Amnesty International 2014/2015, Zprávy mezinárodní organizace pro migraci IOM z října 2012 a z aktuální informace databanky ČTK „Země světa, Vietnam“. Žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. a) ani § 12 písm. b) zákona o azylu. Konstatoval, že žalobce není ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod v smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce dle žalovaného také v průběhu správního řízení nezmínil nic, co by svědčilo o jeho odůvodněné obavě z pronásledování z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný poukázal na snahu žalobce legalizovat svůj další pobyt v České republice žádostí o mezinárodní ochranu. Konstatoval, že institut mezinárodní ochrany je institutem mimořádným a cílem azylové procedury není legalizace pobytu žadatele v České republice. Zdůraznil, že žalobce přišel o povolení k pobytu v České republice v důsledku své trestné činnosti. Žalovaný dále uvedl, že v České republice nebyl udělen azyl nikomu z rodinných příslušníků žalobce, který tak nesplňuje důvody pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu, tj. za účelem sloučení rodiny. Žalovaný také zkoumal, zda žalobci nelze udělit azyl z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce, přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Uvedl, že žalobce je zdravou osobou a udělení azylu z humanitárních důvodů se ani výslovně nedomáhal. Žalovaný dále v souladu s § 28 zákona o azylu současně posuzoval, zda žalobce nesplňuje podmínky k udělení doplňkové ochrany. Konstatoval, že žalobce neuvedl a ani žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný také nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byl žalobce ve Vietnamu vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Dle žalovaného také ve Vietnamu neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případné vycestování žalobce nepředstavuje dle žalovaného ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Žalovaný zdůraznil,

že pokud žalobce vlastní vinou přestal splňovat podmínky stanovené českým právním řádem pro pobyt cizinců na území, nelze v tom spatřovat porušení mezinárodních závazků České republiky. Žalovaný dále citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, a uvedl, že žalobce neprokázal, že by nemohl vést soukromý či rodinný život v zemi původu, a neuvedl žádné konkrétní skutečnosti vztahující se k osobám v obdobném postavení svědčící o tom, že by mu ve vedení soukromého či rodinného života mělo být v zemi původu bráněno, tak, aby soud mohl přistoupit k posuzování extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (právo na respektování rodinného a soukromého života). Žalovaný tedy dospěl k závěru, že žalobce nesplnil zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a doplňkovou ochranu mu neudělil. Vzhledem k tomu, že žalobce nesplňuje důvody ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, neboť nebylo zjištěno, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce, nebyl žalobci udělen ani tento typ doplňkové ochrany.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včasnou žalobou. Protože žaloba obsahovala pouze výčet údajně porušených zákonných ustanovení, aniž by bylo patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné, soud vyzval ustanoveného zástupce žalobce k doplnění žaloby v zákonné lhůtě. Zástupce žalobce v doplnění žaloby uvedl, že souhlasí s žalovaným ohledně neudělení azylu z důvodů uvedených v § 12 a § 13 zákona o azylu. Namítal však, že je zde prostor pro udělení azylu z humanitárních důvodů, protože na území České republiky žije rodina žalobce, která zde má zázemí, a udělení humanitárního azylu by žalobci poskytlo časový prostor ke změně účelu svého pobytu v České republice. Pro případ, že by soud shledal, že předpoklady pro udělení humanitárního azylu splněny nebyly, žalobce namítal, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, proč žalobci nebyla udělena doplňková ochrana z důvodů sloučení rodiny, přestože právě toho se žalobce dovolával.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě, které předložil spolu s originálem správního spisu, s žalobními námitkami nesouhlasil a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul. Odkázal na obsah správního spisu a setrval na svém rozhodnutí, které je dle jeho názoru plně v souladu se zákonem. V průběhu řízení bylo dle žalovaného objasněno, že hlavním důvodem žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu je legalizace pobytu na území České republiky, aby zde mohl vést rodinný život a pracovat. Takový důvod však nelze považovat za důvod azylově relevantní.

Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Dle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Doplňková ochrana se podle § 14a odst. 1 zákona o azylu udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním

občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona mimo jiné považuje, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu].

Dle § 14b odst. 1 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Koho je třeba považovat za rodinného příslušníka pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1, stanoví odstavec 2 tohoto ustanovení.

Podle § 28 odst. 1, 2 zákona o azylu se mezinárodní ochrana se udělí ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Neshledá-li ministerstvo důvody k udělení ani jedné z forem mezinárodní ochrany, odůvodní své rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany.

K námitce směřující proti neudělení humanitárního azylu, poukazuje zdejší soud na ustálenou judikaturu, podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkouvává pouze v omezeném rozsahu v mezích, jaké jsou u přezkumu správního uvážení nutné, aby nenahrazoval uvážení správního orgánu uvážením svým (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55).

Humanitární azyl lze udělit v případě hodném zvláštního zřetele a zpravidla nepřichází v úvahu tehdy, když tvrzení uvedená žadatelem o udělení mezinárodní ochrany je třeba zvažovat v rámci důvodů pro udělení azylu podle § 12 a § 13 zákona o azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. V rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“

Žalobce však neuvedl v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani v dalším průběhu správního řízení žádné mimořádné okolnosti, které by byly důvodem pro možné udělení

humanitárního azylu. Žalobce ve správním řízení hovořil pouze o tom, že v České republice vidí další perspektivu pro sebe a svou rodinu, která zde žije. K udělení humanitárního azylu z rodinných důvodů se Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyjádřil. Uvedl, že snaha o společné soužití s partnerem, případně s nezletilým dítětem, jsou zcela jistě důvody pochopitelné, avšak nikoliv natolik závažné a naléhavé, aby bez přistoupení dalších okolností mohly být vnímány jako výjimečné, tedy zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 14 zákona o azylu upravujícího udělení humanitárního azylu (srov. např. rozsudek ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, či rozsudek ze dne 21. 1. 2004, č. j. 4 Azs 47/2003 - 52).

Pokud se jedná o druhou žalobní námitku týkající se posouzení doplňkové mezinárodní ochrany § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve vztahu k rodinnému a osobnímu životu žalobce, nelze žalobci přisvědčit v tom, že rozhodnutí žalovaného v tomto směru postrádá odůvodnění. Dle krajského soudu se žalovaný touto otázkou dostatečně zabýval na straně 7 a 8 napadeného rozhodnutí.

Pro případ, že za nedostatečně odůvodněné žalobce považuje neudělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu, soud rovněž odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí, konkrétně str. 8, kde žalovaný zřetelně konstatoval, že z výpovědi žalobce, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v České republice ani ze zjištění žalovaného v průběhu správního řízení nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce. Nic takového pak žalobce netvrdí ani v žalobě.

Soud zdůrazňuje, že udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým způsobem legalizace pobytu na území České republiky, a to z přesně vymezených důvodů; v ostatních případech je však nutno vycházet z režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů, azylovým řízením nelze nahradit smysl a účel úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců.

Navíc pokud žalobce nespatořoval důvod k podání žádosti o mezinárodní ochranu při svém příjezdu do České republiky, ale až v okamžiku, kdy mu reálně hrozilo udělení správního vyhoštění, svědčí to podle názoru zdejšího soudu o účelovosti jeho jednání spíše než o opodstatněnosti jeho obav z návratu do Vietnamu. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu totiž platí, že žádost o udělení mezinárodní ochrany má být podána bezprostředně poté, co k tomu má žadatel příležitost, a to jak z hlediska časového, tak z hlediska prostorového (srov. rozsudek ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 - 51). Lze tedy uzavřít, že závěr žalovaného, že žalobce si žádostí o mezinárodní ochranu pouze chtěl zlegalizovat pobyt na území České republiky, je správný.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když žalovaný s tímto postupem souhlasil a žalobce ve stanovené lhůtě nevyjádřil svůj nesouhlas.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Ustanovenému zástupci žalobce náleží odměna v souladu s § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) za dva úkony právní služby, tj. převzetí zastoupení a podání žaloby ve výši 6 200 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, taktéž za dva úkony právní služby, ve výši 600 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce žalobce je plátcem DPH, byla odměna zástupce žalobce navýšena o DPH ve výši 1 428 Kč. Zástupci žalobce tedy náleží odměna celkem ve výši 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 29. července 2016

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.
soudkyně